

ЛИБЕРАЛНАТА КОНЦЕПЦИЯ ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ – ОПИТ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Иван Палигоров, Ивайло Иванов, Станислава Ковачева, Елена Драгозова
Лесотехнически университет, София

Резюме

Представено е кратко обобщение на по-важните моменти от изследванията в областта на устойчивото развитие през изминалите 22 години, както и на възможностите за усъвършенстване на управлението за справянето с кризисни ситуации.

Ключови думи: управление, устойчиво развитие.

Keywords: management, sustainable development.

JEL: Q01.

Увод

В исторически аспект устойчивото развитие е една нова концепция за управление на природните ресурси и природната среда. След края на Втората световна война стремежът за възстановяване на икономиката на Европейските държави повтаря модел за развитие на икономиката, базиран на въздействие върху природните ресурси, което довежда до изчерпването им. Възложено е да се разработят прогнози за вариантите за изчерпване на природните ресурси до 2050–2100 г. (Медоус и кол., 1958) Резултатите са стряскащи и налагат възприемането на нова концепция за управление на природните ресурси и въздействие на природната среда. Един от възможните варианти на такава концепция е устойчивото развитие, което в последните 60 години от историята на съвременната цивилизация се наложи като нов подход за ползване на природните ресурси.

Целта на това изследване е да направи обобщение на по-важните моменти от изследванията в областта на устойчивото развитие през изминалите 22 години, както и на възможностите за усъвършенстване на управлението за справянето с кризисни ситуации.

За постигането на целта на разработката се поставят следните задачи:

1. Да се представи кратко разбирането за либералната концепция за устойчиво развитие, основните принципи и предпоставки;
2. Да очертаят основните аспекти и направления на дискусиата „Управление и устойчиво развитие“, както по-важните достижения през последните 22 години.
3. Да се очертаят някои насоки за справяне с кризи.

За постигането на целта и решаването на задачите на работата са използвани конвенцио-

нални методи на научно изследване, обобщаване, анализ и синтез.

Либералната концепция за устойчиво развитие – определение, основни принципи и предпоставки

Появява се за първи път в доклада „Нашето общо бъдеще“, представен на Световната комисия по околната среда и развитието към ООН през 1987 г. Предлага се под устойчиво развитие да се разбира такова „развитие, което посреща нуждите на сегашното (поколение), без да прави компромис с възможността на бъдещите поколения да посрещат техните собствени нужди“.

По-късно се доразвива на Конференцията за околната среда и развитието на ООН през 1992 г. в Рио де Жанейро. В документите от Конференцията по точките от Дневен ред 21, посветен на проблемите на обезлесяването се приемат „Принципи за устойчиво управление на глобалните гори“ или накратко „Горски принципи“. В тях изрично се подчертава изискването „горските ресурси и горските земи да бъдат стопанисвани по начин, при който да посрещат социалните, икономическите, екологичните, културните и духовните нужди на човека от сегашното и бъдещите поколения“. Приема се, че устойчивото управление на горите е вътрешно присъщ елемент на политическата стратегия за устойчиво икономическо развитие. Устойчивото икономическо развитие представлява програма на цялостен процес за реструктуриране на икономическите, социалните и техническите отношения, с цел запазване на природната среда за настоящето и бъдещите поколения, едновременно със запазването на неповторимата стойност на природата. Предполага се подобрене както в състоянието на околната среда, така и в благосъстоянието на всички обществени слоеве, както на глобално, така и на регионално, нацио-

нално и местно ниво. Крайната цел на устойчивото развитие е запазването на планетата Земя. Очертават се и по-важните предпоставки за устойчиво развитие:

1. Установяване на демократично общество;
2. Установяване на пазарна икономика;
3. Създаване на заинтересованост на всички членове на обществото по проблемите на устойчивото развитие.

Процесът на налагане на устойчивото развитие се базира на следните принципи:

- устойчиво използване на природните ресурси;
- поддържане и възстановяване на целостта на екологичните процеси и на екосистемите;
- защита на биологичното и ландшафтното разнообразие и опазване на природата в най-общ смисъл;
- защита и подобряване на човешкото здраве, сигурност, икономическо и социално благосъстояние;
- Равнопоставеност между поколенията.

Принципи на подхода за интегрирано управление означава:

- при пазарно определяне на цените, за производство на единица продукция да се изразходва най-малко енергия;
- природните ресурси, необходими за производство на стоки и услуги, да се използват най-ефективно;
- най-общо трябва да се предпочита използването на възстановими природни ресурси, при това по начин, който гарантира тяхното възстановяване;
- токсичните и опасните компоненти трябва да се сведат до минимум, да се отстранят или заместят с нетоксични;
- по възможност крайните продукти трябва да се преработват и да са годни за вторична употреба след рециклиране или извличане на суровините от тях, с оглед на опазването на околната среда.

За да се измерва напредъка в налагането на устойчивото развитие се разработва система от критерии и индикатори. Първата мрежа от Общоевропейски критерии и индикатори е предложена в началото на 90-те години на миналото столетие. Възприема се, че те са много важен инструмент на Европейската горска политика и е необходимо да се доразвият и приложат.

Създаден е специален работен орган, който е консултиран от широк кръг от специалисти и след 4 работни срещи на Министерската конференция по опазване на горите в Европа [23] е предложена и приета система от 6 критерия, 35 количествени и над 100 описателни индикатора.

Погледът в историята, припомнянето на изминатия път ни позволява да си обясним как са постигнати днешните резултати, за да могат младите да запомнят и запазят традициите и с удвоен ентузиазъм да се справят с новите предизвикателства на бъдещето. Древна китайска мъдрост гласи – „и най-дългият път започва с първата крачка“. И така, крачка след крачка се навършиха 22 години. Толкова са и годините от издаването на първия брой на научното списание „Управление и устойчиво развитие“. За нас изминалото време бе богато на много събития и промени. Изискваха се много усилия, белязани с ентузиазъм, разочарования и едновременно търпение, упоритост и постоянство, за да се реализира всяко постижение. За да се зарадваме на удовлетворението, както и на усещането, че работим в името на благородна кауза! За дълъг период от време Международната научна конференция „Управление и устойчиво развитие“ бе единственият ежегоден научен форум, който се организираше от Лесотехническият университет (ЛТУ).

Необходимостта да се дискутират проблемите на обучението във висшите училища в контекста на налаганата нова либерална концепция за устойчиво икономическо развитие постави много въпроси, свързани с разбирането за устойчивото развитие, какви са неговите принципи и предпоставки, които ние трябва да разкрием и обобщим. Така на 21 март 1999 г. учени от 11 висши училища, експерти от различни министерства и ведомства, представители на неправителствени организации и на частния бизнес се събраха в базата на Учебно-опитно горско стопанство (УОГС) „Г. Ст. Аврамов“, Юндола, на теоретичен семинар. В хода на дискусиата се породиха идеята, че устойчивото развитие на света обхваща в единство триадата „човек–общество–природа“. Че е необходимо да се провежда постоянна, все по-задълбочена научна дискусия и да се търсят практически механизми за налагането на тази нова управленска, общо научна и светогледна концепция. С времето все повече расте убеждението ни, че не би било възможно да се развие тази научна дискусия, ако с течение на времето „семето на идеята не намери благоприятна почва“ за своето развитие в съзнанието на всички участници в конференциите, авторите на научни публикации и съобщения. Значението на конференцията като форум, на който става широк и богат обмен на идеи, на научна и научно-приложна информация е гаранция за поддържане на традицията за висок професионализъм. Нещо повече, един от най-важните изводи от първата дискусия в неформалния Клуб „Юндола '99“ остава и до днес: „Устойчивото развитие не е състояние, което

веднъж завинаги трябва да бъде установено. То не е идеален образ, с който действителността е длъжна да се съобразява. Устойчивото развитие на природата и обществото е форма на движение, което премахва сегашното състояние. Условията, темповете и посоката на това движение са предопределени от съществуващите предпоставки. Задачата на науката за устойчиво развитие е да ги разкрие, а на практиката да ги използва при вземане на управленски решения”.

Основните предпоставки, които ни събират и днес, за да дискутираме по проблемите на новата управленска парадигма, базирана на изискванията на устойчивото развитие не са се променили. На първо място, необходимостта да бъдат осмислени натрупаните значителни научни и познавателни ресурси. За нас, като преподаватели, е важно да дискутираме как тези познания да се въведат по подходящ начин в образователния процес. И ако научните дискусии в началото бяха върху теорията, разбирането, дефинициите, различните гледни точки и страни, класификациите на понятията и т.н., с нарастването на броя на участниците от практиката, започна да се търси отговор на въпросите как тези знания да се трансформират в действени управленски инструменти, базирани на изискванията на устойчивото развитие.

Неусетно дискусиите по тези въпроси се превърнаха в непрекъснат процес, в необходимост за всеки от участниците. Оформи се разбирането, че устойчивото развитие на съвременния свят не позволява да се разделя триадата „човек–общество–природа”. Нещо повече, с развитието на съвременната цивилизация се появяват все повече различни аспекти на устойчивото развитие, които имат различно проявление. И ако в началото се дискутираха само проблемите на обучението във висшите училища в контекста на новата управленска парадигма, базирана на изискванията на устойчивото развитие, последваха няколко тематични дискусии, първата, от които бе посветена на „Управлението на промяната в контекста на евроинтеграцията”. Във фокуса бе желанието да се обсъждат най-актуалните въпроси и да се търсят рационални решения само няколко дни след официално отправената на 11.12.1999 г. покана към България да започне преговори за влизане в Европейския съюз. Нашироко и задълбочено бяха представени и дискутирани изискванията към страната ни по отделните преговорни глави. Резултатът не закъсня и от 2007 г. България е една от страните-членки на европейското семейство и през 2018 г. председателства Европейския съвет за 6 месеца. Бяха очертани нови

перспективи, както във вътрешно политически, така и в международен план.

Безспорно най-важният от гледна точка на устойчивото развитие на икономиката, както на България, така и на Европа бе въпросът за „Управлението на човешките ресурси – ключов фактор за Европейската интеграция”. Едната от основните свободи на Европейския съюз – свободното движение на хора, трябва да се развива по единни принципи и подходи. Това бе предпоставка за организиране на дискусия на международното научно поле. Във Варна, през м. май на 2000 г. под егидата на Европейския център по управление на човешките ресурси в Университета Кренфийлд, Великобритания, с личното участие на директора на центъра проф. Крис Брустър бе проведена впечатляваща, дори за мащабите на Европа дискусия. В нея взеха участие директорът на Института по управление на персонала в Упсала (Швеция) – Улф Йохансон, авторът на най-широко известната книга по „Интегрирано управление на човешките ресурси” – проф. Мартин Хилб от Швейцария, завеждащи катедри по управление на човешките ресурси от Университетите в Гент, Прага, Виена, Тампере, Падеборн (Германия), Атина, Лимерик (Ирландия), Лисабон, Барселона, Истанбул и Кипър. От българска страна в конференцията участваха: преподаватели и научни работници от 9 университета, както и специалисти по управление на човешките ресурси от водещи компании в областта на управлението и развитието на човешките ресурси – Хил Интернешънъл, Снелинг, Персонал и мениджмънт консултинг, KPMG, ProSoft, Център за развитие на човешките ресурси, Програма ФАР, Шнайдер Електрик, Кларина, Националният осигурителен институт (НОИ), Националната електрическа компания (НЕК), Атомната електроцентра (АЕЦ) Козлодуй, Български държавни железници (БДЖ), Плевен ботълинг, Бритиш американ табако – България, Рила солушън – България, ТехноЛогика, Балканфарма, Нью-Ай, VIVA и др. Като резултат от тази конференция през 2000-та година факултет „Стопанско управление” на ЛТУ бе поканен сред учредителите и за колективен член на Българската асоциация за управление и развитие на човешките ресурси (днес Българска асоциация за управление на хора).

Развитието и налагането на пазарна икономика в нашата страна през 2001 г. постави за обсъждане кръгът от въпроси, свързан с „*Организираните пазари в контекста на устойчивото развитие*”. Ударението в дискусията бе върху същността и проблемите на организираните пазари, налагането на елементите и формите на организираните и високоорганизираните пазари, възможностите на електронния биз-

нес и еволюцията на пазарите в Европа, проблемите на виртуалните пазари, проблемите на борсовата търговия и др. Тази конференция отбеляза присъединяването към дискусиата на колегите от катедра „Агробизнес“ (сега „Икономика на природните ресурси“) на Университета за национално и световно стопанство (УНСС), с които през същата 2001 г. организираме научен семинар по „Проблемите и възможностите за интегриране на аграрния и горския бизнес в Европейското икономическо пространство“. Бе предложена тематична дискусия в две пленарни заседания и три секции:

- Развитие на селските райони в предприемачествения период;
- Устойчиво развитие и управление на земеделието и горите;
- Финансиране и кредитиране на стопанствата в процеса на присъединяване.

Закономерно с нарастване на интереса към дискусиата от 2002 г. имаме и международно участие, за да дискутираме актуалните „Проблеми на малкия и средния бизнес“. Само няколко месеца преди това бе публикувана приетата от Министерския съвет Национална стратегия за стимулиране развитието на малкия и средния бизнес в България. Докладите бяха разпределени тематично в едно пленарно заседание и шест секции: „Бизнес среда“; „Човешки ресурси и регионално развитие“; „Ресурсно осигуряване“; „Фирмен мениджмънт“; „Информационно осигуряване“; „Вносно-износен режим“, „Инвестиции и кредитиране“. Бе отделено специално внимание на съчетаването на интересите при управлението на малкия и средния бизнес в България, проблемите на държавното регулиране, основните предпоставки и проблеми на развитието на малкия и средния бизнес, на някои териториални проблеми, като предпоставка за развитие на малък и среден бизнес. Най-силен акцент бе поставен върху проблемите на предприемачеството в земеделието и горското стопанство, свързани със защитата на конкуренцията, изграждане на партньорски отношения между малкия и големия бизнес, проблемите и възможностите за развитие на малък и среден бизнес в земеделието и горското стопанство. Дискутирани бяха някои проблеми на човешките ресурси, в контекста на регионалното развитие, а особено внимание бе отделено на човешките ресурси като стратегически фактор в развитието на бизнеса, както и на възможностите на малките предприятия да мотивират, чрез развитие на човешките ресурси. Дискутираха се проблемите и възможностите на малкия и средния бизнес да диверсифицира заетост и да бъде източник за развитие на депресивните райони в България. Особен интерес предизвика

представянето на модели на приложимост на глобалните информационни мрежи в реинженеринга на стопанските процеси, съвременните информационни системи за повишаване на конкурентоспособността и подобряване на производствения контролинг, на възможностите за използване на мобилната комуникация в малкия и средния бизнес.

Тематичното ограничаване на дискусиата през периода 1999–2002 г. доведе до променливост в броя и особено в състава на участниците. Загуби се целостта и широтата на дискусиата. Това наложи от 2003 г. (т.е. на петата международна конференция „Управление и устойчиво развитие“) да се възстановят поставените в началото тематични направления:

- Развитие на концепцията за устойчиво развитие;
- Управление на устойчивото развитие – критерии, индикатори и политика;
- Основни области за реализиране принципите на устойчивото развитие;
- Управление и устойчиво развитие на човешките ресурси;
- Съвременни информационни технологии в управлението и устойчивото развитие;
- Приложение на изискванията на устойчивото развитие в образованието и обучението.

Динамичните промени и отвореността, но и устойчивото придържане към тази тематика през изминалите години, в известна степен позволи да се наложи и утвърди нещо, което ни „липсваше“ в предишните години – един постоянен диалог, толерантно обсъждане на най-актуалните въпроси в интересите на различните слоеве в гражданското общество.

В годините след 2004 г. международното участие в конференцията вече се измерва с над 30 участници годишно, от повече от 11 страни от 4 континента.

От съдържателна гледна точка, по време на конференцията отново са дискутирани най-важните въпроси от утвърдената тематика в областта на управлението и устойчивото развитие. Едновременно с това, по време на конференцията се запази широтата на дискусиата по приетите тематични направления, превърна се в място за обмен на идеи.

Наложеният открит дух на научната дискусия, създава възможност за равнопоставеност между поколенията при израстването в научната кариера, а от друга, предостави възможност на по-младите (асистенти, докторанти и студенти) да трупат опит в представяне и защита на научни идеи и тези по проблемите на управлението и устойчивото развитие. Нещо повече, от 2008 г. бе отделено организирането на младеж-

ка научна конференция на тема „Управление и устойчиво използване на биологичните ресурси“, с участието на ученици от средните професионални училища, която има вече 8 свои издания, с над 500 участника.

Следва да се отбележи и още един важен факт. През март 2008 г. бе приет Меморандум, в който ние демонстрирахме отново нашето желание да бъдем партньор и помощник на държавните органи и на институциите при доразработването на Стратегията за устойчиво развитие на Република България. Получихме отговори от Народното събрание (НС), Министерски съвет (МС) и Министерство на икономиката и енергетиката (МИЕ). МИЕ, чрез Националния междуведомствен координационен съвет по устойчиво развитие организира и проведе с активното наше съучастие кръгла маса, посветена на проблемите на устойчивото развитие на Република България.

Две от дискусиите бяха посветени на подходите за справяне с кризата от 2008–2009 г. Предимствата на либералните и неолибералните модели бяха представени и дискутирани много задълбочено.

През 2019 г. бе представена покана за участие в разработването на Бялата книга за устойчиво развитие на България на основата на изискуванията на Програмата за устойчиво развитие до 2030 г. на ООН, подписана от президента Плевнелиев през 2015 г.

От началото на 2020 г. светът бе изправен пред ново предизвикателство – справянето с пандемията от новия корона вирус COVID-19. И ако в началото увеличаването на капацитета, оборудването, квалификацията на хората от здравната система, физическата и социалната дистанция за опазването на човешкия живот бе най-важното, не по-малко важно бе да се даде отговор на въпросите как ще продължи животът в условията на съжителство с вируса и недопускане на нова пандемия. По-скоро какви ще са последствията за икономиката, за развитието на Цивилизацията ни. Особено важно е как ще се справим с тези нови предизвикателства. Кои са тези въпроси, решенията на които следва да подпомогнем? Как ще успеем да развиваме нашата страна, кои ще са приоритетите за развитие на икономиката, в кои отрасли или сектори ще се инвестира, за да се преодолее изоставането в обема на БВП, в производителността, определящо най-ниските доходи в ЕС. Защо цели сектори от реалната икономика пострадаха или бяха затворени – туризъм, транспорт. България има много древна история, богата култура, традиции и природни ресурси, което ни прави една много желана туристическа дестинация. За да се подпомогне възстановяването на ту-

ризма, следва да се премахнат ограниченията пред транспорта, да се снесе карантината, да се удължи действието на мерките за подпомагане на заетостта и бизнеса. Това ще улесни инвестициите в реалния сектор, където се влагат много европейски средства за обновяване или построяване на нова базова инфраструктура, за подобряване на транспортната инфраструктура.

В този контекст за нас е още по-важно да си поставим въпроса, с какво ние *бихме могли да помогнем на нашето общество в този процес?*

В условията на пандемия единствената възможност за обмен на идеи са публикуваните научни статии, доклади и съобщения, а редакционната колегия на списание „Управление и устойчиво развитие“ да предостави възможност изцяло да се публикуват различните мнения и аргументите към тях.

Защото, убедени сме, за да има утре, трябва да се започне от днес! В днешното забързано и изпълнено с много предизвикателства време, поели по дългия път на хармонизирането на сложните и противоречиви взаимоотношения между човека и природата, приоритетно следва да отделим необходимото внимание на днешните действия и с тях да дадем шанс на нашите деца, на нашите внуци, на идните поколения на България, на Европа и на Света!

Всички останали приоритети следва да отстъпят пред опасността да изгубим Планетата Земя, както и ресурсите, с които тя разполага за нормален живот на нашата цивилизация!

Само по този начин, от действията на всяка отделна страна, нашата планета – Земята ще бъде съхранена и нашата цивилизация ще получи своя шанс да премине през годините на настъпилото Трето хилядолетие от раждането на Христа!

Литература

1. Rafailov, G., Bozhinov, H., Pavlova, E., Rosnev, B., Malinova, L., Stojanov, D., Pipkov, N., Tashev, A., Mihajlov, H., Marinov, I., Jovkov, I., Paligorov, I., Dragozova, P., Angelov, I. *Sustainable Management of the Forest in Bulgaria – Criteria and Indicators*. Design&Prepress: Delova Sedmica JSC. Sofia. 1999.
2. Bemmann, A., Große, W., Ivanova, D., Stojanov, N., Paligorov, I. et al. *Holzmarktstudie*. Dresden. 2001. 183 p.
3. Палигоров, И., Иванова, Д., Стоянов, Н., Тричков, Л., Мавров, К. и др. *Пазарът на дървесина в България*. ИК на ЛТУ. София. 2002.
4. Палигоров, И., Тричков, Л., Иванова, Д., Христова, Г., Иванов, И., Петров, С., Колдов, А., Хаджиева, В. *Характеристики и тенденции в развитието на пазара на дървесина в България*. ИК

- на ЛТУ. София. 2004.
5. Стипцов, В., Желев, П., Георгиев, Д., Палигоров, И., Ракъджиев, Е., Кънчева, М., Мечев, В., Тодоров, С., Милев, А. *Българо-Швейцарско сътрудничество в областта на природосъобразното, устойчиво и многофункционално стопанисване горите*. Българо-Швейцарска програма по горите. София. 2007.
 6. Палигоров, И. Изисквания за устойчиво развитие на горското стопанство. *Гора*. 10. 1998. 5–7.
 7. Палигоров, И., Йовков, И., Георгиева, Д. Проблеми на устойчивото управление на горското стопанство в България в контекста на разширяването на Европейския съюз. *Управление и устойчиво развитие*. 1–2. 1999. 57–62.
 8. Палигоров, И., Костов, Г. Плановете за многофункционално стопанисване на горите – съвременен подход за интегрирано управление и устойчиво развитие. *Научни трудове от научна конференция „Съвременни управленски практики“*. Бургас. т. II. 2005. 220–230.
 9. Палигоров, И., Българенски, Ц. Устойчиво развитие на селските райони: проблеми на консултирането. *Управление и устойчиво развитие*. 1. 2007. 23–29.
 10. Палигоров, И., Величкова, Е. Общоевропейски критерии и индикатори за устойчиво управление – оценка на иглолистните гори в България. *Управление и устойчиво развитие*. 1. 2009. 33–41.
 11. Палигоров, И. Пет години от основаването на факултет „Стопанско управление“ на Лесотехническият университет. *Управление и устойчиво развитие*. 1–2. 2000. 4–13.
 12. Палигоров, И. Десет години от основаването на факултет „Стопанско управление“ на Лесотехническият университет. *Управление и устойчиво развитие*. 1–2. 2005. 10–15.
 13. Палигоров, И. Дискусията „Управление и устойчиво развитие“ от идеята до утвърждаването. *Управление и устойчиво развитие*. 1–2. 2005. 20–22.
 14. Палигоров, И. Дискусията „Управление и устойчиво развитие“ – предизвикателства на присъединяването към ЕС. *Управление и устойчиво развитие*. 1–2. 2006. 12–14.
 15. Палигоров, И. Дискусията „Управление и устойчиво развитие“ – предизвикателства на присъединяването. *Управление и устойчиво развитие*. 1. 2007. 11–13.
 16. Палигоров, Ив., Дискусията „Управление и устойчиво развитие“ – предизвикателства след присъединяването към ЕС. *Управление и устойчиво развитие*. 1. 2008. 31–34.
 17. Палигоров, Ив. Дискусията „Управление и устойчиво развитие“ – предизвикателства след присъединяването към ЕС. *Управление и устойчиво развитие*. 1. 2009. 11–14.
 18. Палигоров, И. 15 години факултет „Стопанско управление“ на Лесотехническият университет – създаване, развитие и утвърждаване. *Управление и устойчиво развитие*. 1. 2010. 15–23.
 19. Палигоров, И. Дискусията „Управление и устойчиво развитие“ – 11 години след началото. *Управление и устойчиво развитие*. 1. 2010. 11–14.
 20. Палигоров, И. Частните гори и устойчивото развитие на горското стопанство в Европейски контекст. *Гора*. 9. 1998. 4–5, 16.
 21. Палигоров, И., Българенски, Ц. Някои предизвикателства пред собствениците при усвояването на средствата от Европейските фондове. *Сборник с научни доклади от юбилейната научно-практическа конференция „Фирмите и пазарите в България в условията на евроинтеграция – продължаващата адаптация“*. том II. 2008. Варна. 328–334.
 22. MCPFE Assessment Guidelines for Protected and Protective Forest and Other Wooded Land in Europe. MCPFE 2002. Vienna. Austria.

LIBERAL CONCEPT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT – EXPERIENCE AND CHALLENGES

Ivan Paligorov, Ivaylo Ivanov, Stanislava Kovacheva, Elena Dragozova
University of Forestry, Sofia, Bulgaria

Abstract

The short summary of the main results of investigations in the field of sustainable development during the last 22 years are presented, also the possibilities for management improvement are pointed out.